

Bruxelles, 24. studenoga 2015.
(OR. en)

14443/15

CULT 85
RELEX 957
DEVGEN 235

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Na datum: 24. studenoga 2015.

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 13645/1/15 REV 1 CULT 76 RELEX 871 DEVGEN 215

Predmet: Zaključci Vijeća o kulturi u vanjskim odnosima EU-a s težištem na kulturi u razvojnoj suradnji
– zaključci Vijeća (24. studenoga 2015.)

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o kulturi u vanjskim odnosima EU-a s težištem na kulturi u razvojnoj suradnji, koje je Vijeće usvojilo na 3428. sastanku održanom 24. studenoga 2015.

Zaključci Vijeća o kulturi u vanjskim odnosima EU-a s težištem na kulturi u razvojnoj suradnji

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

1. **PODSJEĆAJUĆI** na to da se člankom 167. stavkom 3. i stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) od Unije i njezinih država članica traži da potiču suradnju s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama nadležnima u području kulture te se Uniju poziva da u svojim djelovanjima u okviru drugih odredaba Ugovorâ vodi računa o kulturnim aspektima, posebice radi poštovanja i promicanja raznolikosti njezinih kultura;
2. **NAGLAŠAVAJUĆI** da je kultura u vanjskim odnosima EU-a, među ostalim i u razvojnoj suradnji, jedan od prioriteta europske agende za kulturu¹ i naknadnih planova rada za kulturu Vijeća² te da je međusektorska suradnja važna za povećanje usklađenosti među različitim politikama kao što je to istaknuto u nizu nedavno usvojenih zaključaka Vijeća³;
3. **IMAJUĆI NA UMU** da se prema članku 208. UFEU-a politika Unije u području razvojne suradnje provodi unutar okvira načelâ i ciljeva vanjskog djelovanja Unije te da se politike razvojne suradnje Unije i država članica međusobno nadopunjuju i osnažuju;

¹ Potvrđeno Rezolucijom Vijeća od 16. studenoga 2007. o europskoj agendi za kulturu (SL C 287, 29.11.2007., str. 1.).

² Od kojih je najnoviji uradak plan rada za kulturu (2015. – 2018.) (SL C 463, 23.12.2014., str. 4.).

³ Od kojih su najnoviji uradak Zaključci Vijeća od 26. studenoga 2012. o upravljanju u području kulture (SL C 393, 19.12.2012., str. 8.).

4. PODSJEĆAJUĆI na to da su Ujedinjeni narodi donijeli Program održivog razvoja do 2030.⁴ u kojem se u nekoliko ciljeva jasno poziva na kulturu kao i na to da se Zaključcima Vijeća od 16. prosinca 2014. o programu za razdoblje nakon 2015. kojim bi se uvele korjenite promjene⁵ prepoznaje da kultura, uključujući svjetsku kulturnu baštinu i stvaralačke industrije, može imati važnu ulogu u postizanju uključivog i održivog razvoja;
5. NAGLAŠAVAJUĆI da se EU rukovodi univerzalnošću, nedjeljivošću, povezanošću i međuovisnošću svih ljudskih prava, bilo da su ona građanska, politička, gospodarska, socijalna ili kulturna;⁶
6. PODSJEĆAJUĆI na to da su se EU i njegove države članice pristupanjem Konvenciji UNESCO-a iz 2005. o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja obvezale na provedbu te Konvencije u kojoj se, među ostalim, naglašava potreba za uklapanjem kulture kao strateškog elementa u razvojne politike te se naglašava da se kulturna raznolikost može zaštititi i promicati samo ako su zajamčena ljudska prava i temeljne slobode;

UVJERENO JE da kultura treba biti dio strateškog i međusektorskog pristupa vanjskim odnosima Unije i razvojnoj suradnji uzevši u obzir njezinu veliku sposobnost osnaživanja tih politika doprinosom izgradnji dugoročnih odnosa utemeljenih na međuljudskoj razmjeni, uzajamnom razumijevanju, povjerenju i vjerodostojnosti;

UZ DUŽNO POŠTOVANJE područjâ nadležnosti Europske unije odnosno država članica, kao i načela supsidijarnosti;

⁴ Na sastanku na vrhu UN-a o održivom razvoju (New York, od 25. do 27. rujna 2015.) donesen je Program održivog razvoja do 2030. („Promijeniti svijet”), uključujući jedinstveni skup globalnih ciljeva održivog razvoja (SDG-ovi) kojima će se zamijeniti milenijski razvojni ciljevi (MDG-ovi), <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

⁵ 16716/14.

⁶ Smjernice EU-a o ljudskim pravima koja se odnose na slobodu izražavanja na internetu i izvan njega (dok. 9647/14).

ISTIČE SLJEDEĆE:

U pogledu kulture u vanjskim odnosima EU-a

7. Kako bi kultura ispunila svoj potencijal da postane važan dio vanjskih odnosa, nužno je nadići promicanje raznolikosti europskih kultura i usmjeriti se na stvaranje novog duha dijaloga, uzajamno slušanje i učenje, zajedničku izgradnju kapaciteta i globalnu solidarnost⁷ kao što je preporučeno u pripremnom djelovanju u vezi s kulturom u vanjskim odnosima EU-a⁸ i izvješću o kulturi i vanjskim odnosima s Kinom⁹.
8. Međutim, potrebno je bolje uskladiti napore prema strateškom europskom pristupu koji je usmjeren prema dosljednoj i usklađenoj integraciji kulture u vanjske odnose EU-a te kojim se doprinosi komplementarnosti djelatnosti Unije s djelatnostima njezinih država članica. Takav bi pristup, među ostalim, obuhvaćao tematske i zemljopisne prioritete, realistične ciljeve i ishode, ciljne skupine, zajedničke interese i inicijative, odredbe o financiranju, sudjelovanje građana te načine provedbe.
9. Strateškim pristupom na razini EU-a također bi se omogućilo učinkovitije traženje rješenja za trenutačne izazove, kao što su migracijska kriza, radikalizacija i ksenofobija, uništavanje i ugrožavanje kulturne baštine te nezakonita trgovina kulturnim dobrima.

⁷ Također u skladu s Rezolucijom Europskog parlamenta od 12. svibnja 2011. o kulturnim dimenzijama vanjskog djelovanja EU-a.

⁸ Pripremno djelovanje u vezi s kulturom u vanjskim odnosima EU-a, koje je 2012. pokrenuo Europski parlament, izvedeno je 2012. i 2013. s ciljem pružanja podrške osmišljavanju i razvoju tekuće politike osnaživanja uloge kulture u vanjskim odnosima te brige o daljnjem radu u tom području. Završno izvješće objavljeno je 2014., <http://cultureinexternalrelations.eu/main-outcomes/>.

⁹ Strategija za kulturne odnose EU-a i Kine: izvješće stručne skupine za kulturu i vanjske odnose – Kina (studeni 2012.).

U pogledu kulture u razvojnoj suradnji

10. Promicanje dosljednosti politike posebno je ključno za razvojnu suradnju uzevši u obzir važnu ulogu država članica i EU-a u tom području te također s obzirom na Program održivog razvoja do 2030.
11. Kultura predstavlja bitan sastavni dio ljudske, društvene, gospodarske i okolišne dimenzije razvoja te je stoga ključan element održivog razvoja uzevši u obzir:
 - da se dinamičnim kulturnim i stvaralačkim sektorima, uključujući kulturnu baštinu, u partnerskim zemljama može doprinijeti smanjenju siromaštva jer to su važni katalizatori rasta, zaposlenosti, socijalne kohezije i lokalnog razvoja,
 - da kultura, kao i promicanje i poštovanje kulturne raznolikosti, ima važnu ulogu u sprečavanju sukoba, izgradnji mira te pomirenju u područjima sukoba i područjima u kojima više nema sukoba,
 - da se međukulturnim dijalogom potiče bolje razumijevanje i olakšavaju dublja partnerstva među dionicima,
 - da je neovisni sektor kulture i medija temeljni uvjet slobode mišljenja i izražavanja, kulturne raznolikosti, aktivnog demokratskog građanstva te održivog demokratskog razvoja,
 - da se donošenjem posebnih strategija za kulturu i razvojnu suradnju dolazi do učinkovitijih i održivijih mjera u velikom broju sektora.

12. Međutim, kako bi se u punoj mjeri iskoristio snažan potencijal kulture za razvojnu suradnju trebao bi se razviti cjelovitiji pristup kojim se obuhvaća uključivanje kulturne dimenzije u razvojne programe te odgovarajuća podrška kulturnim subjektima na dugoročnijoj osnovi, a ne jednokratnim intervencijama.
13. Takav bi se pristup, među ostalim, mogao temeljiti na sljedećim elementima:
- prepoznavanju vrijednosti kulture i same po sebi i kao pokretača razvojne suradnje,
 - utvrđivanju, na temelju zajedničkog razumijevanja dosljednosti i usklađenosti, praktičnih načina uključivanja kulturne dimenzije pri pripremi sektorskih programa razvoja,
 - podršci strukturiranom i dugoročnom razvoju kulturnih i stvaralačkih sektora u partnerskim zemljama, posebice u pogledu izgradnje kapaciteta, upravljanja u području kulture i sustavâ intelektualnog vlasništva,
 - osnaživanju napora za zaštitu i očuvanje svjetske materijalne i nematerijalne kulturne i prirodne baštine,
 - promicanju uloge obrazovanja u jačanju pluralizma, nediskriminacije, tolerancije, pravednosti, solidarnosti i ravnopravnosti žena i muškaraca,
 - uspostavi realističnog broja prioriteta koji se mogu redovito preispitivati kako bi se dobila jasna slika rezultata projekata i njihova doprinosa održivom razvoju i smanjenju siromaštva kao i socijalnoj koheziji, rastu i radnim mjestima,

- komplementarnosti između postojećih programa te modela i instrumenata financiranja Unije, država članica i drugih dionika te, prema potrebi, povećanju mogućnosti za podržavanje kulturnih inicijativa u njima,
- pristupu odozdo prema gore kojim se potiče nacionalno i lokalno vlasništvo, uključuju partnerske zemlje i angažiraju svi dionici, posebice nevladine organizacije (NVO-i), civilno društvo i privatni sektor.

14. Brza reakcija bila bi posebno važna s obzirom na buduću provedbu i praćenje ciljeva održivog razvoja Programa do 2030.¹⁰ kako bi se osiguralo da se kultura dovoljno uvažava i da može imati ulogu u tom smislu.

STOGA POZIVA DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA:

15. sudjeluju u *ad-hoc* radnoj skupini čiji će domaćin biti Luksemburg. Ta skupina doprinosi pripremi konkretnog, zajedničkog i dugoročnog pristupa kulturi i razvojnoj suradnji utemeljenog na dokazima.

Kako bi se olakšala usklađenost djelovanja među relevantnim dionicima na terenu, skupina skuplja i razmjenjuje najbolje prakse u području kulture i razvojne suradnje te razmatra empirijske dokaze učinka kulture na razvoj.

Skupina će se sastajati u početnom razdoblju 2016. – 2017., po naravi će biti neformalna, a u pogledu sudjelovanja dobrovoljna. Bit će otvorena i dionicima iz sektora kulture i onima iz sektora razvoja, posebno državama članicama (posebno državama tekućeg i budućih predsjedništava Vijeća), Komisiji, Europskom parlamentu, relevantnim međunarodnim organizacijama koje djeluju u područjima razvoja i kulture, partnerskim zemljama, vanjskim partnerima, a posebno Nacionalnim institutima za kulturu EU-a (EUNIC), kao i civilnom društvu i platformama NVO-a.

Rezultati rada te skupine predstavljaju se dotičnim pripremnim tijelima Vijeća, posebno u području kulture i razvojne suradnje.

¹⁰ Posebno ciljeva broj 4 (cilj 4.7), broj 8 (cilj 8.9), broj 11 (cilj 11.4) i broj 12 (cilj 12.b).

I POZIVA KOMISIJU DA:

16. ojača kulturu kao posebnu dimenziju intervencije u razvojnoj suradnji,
 17. zajedno s Visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku razvije i Vijeću predstavi jači strateški pristup kulturi u vanjskim odnosima koji se temelji na gore iznesenim načelima te koji bi, među ostalim, trebao podržavati umjetničku slobodu, slobodu kulturnog izričaja i poštovanje kulturne raznolikosti i baštine.
-